

Má či nemá Česká republika přijmout euro co nejdříve, kdy to bude možné?

Na toto téma debatovaly 10. listopadu v Hradci Králové studentské týmy z Gymnázia Žamberk a SOŠ veřejnosprávní a sociální Stěžery. Tento článek připravený vítězným týmem shrnuje nejdůležitější argumenty, které v debatě zazněly.

Na úvod rozhodně patří otázka: Co to euro vlastně je? Jak vzniklo? A co pro nás znamená? Evropská měna je hluboce spjata s Evropskou unií a evropskou integrací celkově. Příběh začal v padesátých letech minulého století, kdy šest západoevropských zemí založilo Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO). Byl to první náznak toho, že evropským státům nemusí jít jen o vlastní zisk a zbrojní průmysl, ale že mohou hospodářsky táhnout za jeden provaz. Tyto myšlenky se po desetiletí prohlubovaly, až vznikla samotná Evropská unie, ke které se v roce 2004 připojila, společně s dalšími devíti, hlavně postkomunistickými zeměmi, i Česká republika. Mimo jiné se tak zavázala přijmout euro jako jednotnou měnu eurozóny a v budoucnu snad i celé Unie. Přijetí nové měny samozřejmě není možné ze dne na den a vyžaduje víc, než pouhý podpis na smlouvě.

Z tohoto důvodu byla ustanovena tzv. Maastrichtská (neboli konvergenční) kritéria, která jsou určujícími ukazateli připravenosti ekonomiky daného státu na přijetí eura. Kritéria jsou tato – cenová stabilita (míra inflace), stabilita devizového kurzu, konvergence dlouhodobých úrokových sazeb, veřejný dluh a schodek státního rozpočtu. Všechny státy se zavázaly tato pravidla dodržovat (byť tomu tak v praxi ne vždycky je). Kontinuálním zabezpečením vzestupu ekonomiky je tzv. Pakt růstu a stability, který volně navazuje na Maastrichtská kritéria po přijetí eura.

Česká republika tedy vzhledem ke svým smluvním závazkům euro přijmout musí. Není ovšem nikde řečeno kdy přesně: můžeme se tedy vydat cestou Švédska, které jednoduše neplní závazky a přijetí eura se tak „úspěšně“ vyhýbá. Udělat to můžeme, ale okrádáme se tak o nesporné ekonomické výhody, které přijetí eura našemu státu a občanům v něm přinese. Je samozřejmé, že taková operace bude administrativně i finančně nákladná, trvalé výhody by to ale měly dostatečně vyvážit.

Nákup, prodej, směna – nic z toho se neobejde bez měny. Je to tedy krok z velké části ekonomický. Do ekonomiky tedy plynou i zásadní výhody, spojené s přijetím společné měny.

Nejvíce se změna dotkne podnikatelů. ČR patří k zemím s nejotevřenějšími ekonomikami a v r. 2008 proběhlo přes 70% zahraničního obchodu se zeměmi eurozóny. To je poměrně vysoké číslo a dá se tak zkráceně říci, že na obchodu s eurozónou stojí úspěchy české ekonomiky. V současné době, po otevření Schengenu, zůstává v obchodních stycích největší bariérou nejednotná měna. Koruna v poslední době posiluje, což přináší podnikatelům, obchodujícím se zahraničí nemalé ztráty spojené se znehodnocením hodnoty zakázek. Zafixování kurzu po dobu trvání transakce je sice možné, ale zejména u vyšších částek

poměrně nákladné. Po přechodu na euro tato komplikace odpadne, stejně jako nutnost konverze měn v případě nákupu nebo zřizování devizového účtu. Zdánlivé maličkosti, které ale mohou v konečném výsledku znamenat hodně. Zároveň je nutné zdůraznit, že jakákoli výměna peněz je vždy nevýhodná oproti skutečnému kurzu. Čeští podnikatelé si to dobře uvědomují a přijetí eura podporují.

Euro neznámá jen podnikatelské výhody v naší malé republice. Jako světová měna tvoří protiváhu dolaru a jenu na světových trzích. Zároveň je známé nízkou inflací, kterou „drží na uzdě“ Evropská centrální banka.

Díky velkému množství eur v oběhu je těžší dosáhnout jakéhokoli vychýlení kurzu. Vezmeme-li navíc v úvahu, že na Slovensku a v Rakousku se již eurem platí a v Polsku se tak stane pravděpodobně v r. 2012, zůstane Česko obklopeno eurem, což mu nijak neprospěje – vzhledem k nezanedbatelnému významu tranzitu, který by tak mohl být oslaben.

Ekonomické výhody eura jsou tedy zřejmé, co ale běžný občanský život s novou měnou? Denně s ním budeme přicházet do kontaktu při nákupech – spolu s ním ale na český trh vstoupí konkurence, která nejenže znamená větší výběr produktů na trhu, ale i nižší ceny – právě díky konkurenci. Cestování a nákupy v zahraničí budou snadnější, jelikož odpadá nutnost jakékoli konverze měny. Jako běžní uživatelé hotovosti budeme mít výhodu i z toho, že euro je lépe chráněno vůči paděláním.

Přijetí eura znamená ztrátu koruny. Plně si uvědomujeme, že vlastní měna je jakýmsi symbolem státu. My o něj ale definitivně nepřejdeme. Na zadní straně euromincí má každý stát možnost ztvárnit národní symboly, hrdiny nebo okamžiky. Následnou cirkulací eura se „národní“ mince dostávají do dalších zemí a přispívají tak k rozšíření povědomí o dané kultuře. A vlastně zadarmo. Navíc, jak bylo řečeno již na začátku – k přijetí eura jsme se zavázali už při vstupu do EU. Samotným vstupem jsme

dali najevo, že chceme patřit k evropskému společenství se vším, co k tomu patří, patří a bude patřit. Zavedení eura je tedy logickým vyústěním integračního procesu, do kterého jsme se zapojili před několika lety.

Shrňme-li vše, co jsme uvedli výše – domníváme se, že přijetí eura co nejdříve to bude možné je krok správným směrem nejen pro naši ekonomiku, a je proto zbytečné ho oddalovat. Počáteční náklady se podle nás rychle vrátí.

Petr Dungal, Miroslav Koblížek, Magdaléna Langrová, Filip Lux, Martin Mazura, Katka Šmajzrová, Kvido Štěpánek – Gymnázium Žamberk

Videozáznam z debatního večera můžete zhlédnout na www.euroduel.cz.

Tento článek nevyjadřuje stanovisko Respekt institutu, Klubu mladých Evropanů, ani Úřadu vlády ČR. Nemusí ani odpovídat osobním názorům členů studentského soutěžního týmu.